

VÁLASZADÓ

2015/1. JANUÁR

Tgyás helyett csed

Vagyon szülői kölcsönből

Fejlesztési tartalék felhasználása

Élettársak családi kedvezménye

Kérdések és válaszok

ADÓ
2015

1

Kedves Olvasó!

Sajnos évek óta bevett törvényhozási gyakorlat Magyarországon, hogy az adózókat az adóév kezdete előtti utolsó pillanatig bizonytalanságban hagyják abban, mire is kell figyelniük, milyen új, illetve megmaradt szabályokhoz kell igazodniuk az új esztendőben. Nem volt ez másként 2014 decemberében sem.

Karácsonykor a Magyar Közlönyben még nem hirdettek ki több 2015-ös adómódosítást, így a cégvezetők, könyvelők, bérszámfejtők kizárólag újsághírekre támaszkodva készülhettek fel a következő évre. Az adócsomag november 18-ai elfogadását követően ugyanis még több salátatörvényben tárgyalt az Országgyűlés adószabályokról. Számos ponton módosult például a az adózás rendjéről, a személyi jövedelemadóról, a társasági adóról, a jövedéki adóról és az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló adó.

Az „egészségügyi saláta” új számítási szisztémát vezetett be a táppénzre, a csecsemőgondozási díjra átkeresztelt terhességi-gyermekágyi segélyre, illetve a gyermekgondozási díjra. Ezekről a változásokról a módosítások benyújtásakor, majd a parlamenti tárgyalás és az elfogadás során cikkeinkben folyamatosan tájékoztattuk olvasóinkat, a végleges, hivatalosan változat átalakított elemeiről azonban értelemszerűen csak a jogszabályok kihirdetését követően számolhatunk be. A szabályok „mozgósága” miatt a VálaszAdó mostani válogatásába csak részben tettük bele az ilyen módosításokat, Olvasóink azonban az adozona.hu website-on megtalálják az ezekről szóló cikkeket is. Ugyanígy található az oldalon információ a minimálbér és a garantált bérminimum járulékterheket befolyásoló új összegeiről.

A VálaszAdó januári számának összeállításánál viszont – az aktualitásokat is bemutató cikkek mellett – ezúttal olyan szabályok, előírások bemutatására törekedtünk, amelyek (remélhetőleg) decemberben és januárban is hatályosak. A legújabb módosításokról továbbra is folyamatosan tájékoztatjuk olvasóinkat.

Viszlát tgyás! Jön a csecsemőgondozási díj

Változik a mértéke és az elnevezése is a szülési szabadság idejére, azaz 24 hétre járó terhességi-gyermekágyi segélynek, miután a Parlament elfogadta az egészségügyi- és egészségbiztosítási tárgyú törvénycsomagot.

A T/2123 számú törvényjavaslat alapján a terhességi-gyermekágyi segély elnevezése 2015-től csecsemőgondozási díj lesz. A szülő nő csecsemőgondozási díjra való jogosultsága legkésőbb a gyermek születésének napjával, koraszülött gyermekre tekintettel a szülési szabadság első napjával nyílik meg.

A korábbi szabály alapján nem járt a terhességi-gyermekágyi segély a biztosítottnak, ha bármilyen jogviszonyban díjazás – ide nem értve a szerzői jog védelme alatt

álló alkotásért járó díjazást, a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenység díjazását és a személyi jövedelemadó-mentes tiszteletdíjat – ellenében munkát végez, vagy a hatósági engedélyhez kötött keresőtevékenységét személyesen folytatja.

A módosító javaslat elfogadása következtében csak a nevelőszülői foglalkoztatás keretében folytatott keresőtevékenységből származó jövedelem a kivétel, a fenti szerzői jog védelme alatt álló alkotásért járó díjazás és a személyi jövedelemadó-mentes tiszteletdíj már nem. Azaz a törvényjavaslat alapján nem jár csecsemőgondozási díj, ha a biztosított bármilyen jogviszonyban – ide nem értve a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenységet – keresőtevékenységet folytat.

A terhességi-gyermekágyi segély mértéke továbbra is a napi átlagkereset 70 százaléka. Változott viszont az ellátás kiszámítása, vagyis az ellátás alapja.

2014 végéig a terhességi-gyermekágyi segély alapja a jogosultság kezdőnapját közvetlenül megelőző naptári évben elért jövedelem naptári napi átlaga volt. Ha a biztosított ezen időtartam alatt nem rendelkezett legalább 180 naptári napi jövedelemmel, akkor az ellátás összegét a terhességi-gyermekágyi segélyre jogosultság kezdőnapját megelőző 180 naptári napi jövedelem napi átlaga alapján kell megállapítani. Ennek hiányában a minimálbér kétszeresének harmincad része, illetve ha a biztosított jövedelme ennél kevesebb, akkor a tényleges napi jövedelem az ellátás alapja.

A csecsemőgondozási díj naptári napi alapja 2015-től a következő:

■ Ha a biztosítási idő a jogosultság kezdőnapját megelőzően folyamatos, a csecsemőgondozási díj alapját a jogosultság kezdőnapját közvetlenül megelőző naptári év első napjától a jogosultság kezdőnapját közvetlenül megelőző harmadik hónap utolsó napjáig terjedő időszakban az időszak utolsó napjához időben legközelebb eső 180 naptári napra jutó jövedelem alapján kell megállapítani.

A folyamatos biztosítási idő megszakítása esetén a táppénz alapjaként a megszakítást megelőző jövedelmet nem lehet figyelembe venni. Ha a naptári napi alap az előzőek szerint nem állapítható meg, akkor a naptári napi alap a jogosultság kezdőnapján érvényes minimálbér kétszeresének harmincad része.

■ Ha a biztosított naptári napi jövedelme a minimálbér kétszeresének harmincad részét nem éri el, a csecsemőgondozási díj összegének megállapításánál a biztosított tényleges jövedelmét kell figyelembe

venni. Tényleges jövedelem hiányában a szerződés szerinti jövedelem számít azaz, hogy a naptári napi alap a jogosultság kezdőnapján érvényes minimálbér kétszeresének a harmincad részét nem haladhatja meg. Ebben az esetben a csecsemőgondozási díj a naptári napi jövedelem 70 százaléka lesz.

dr. Radics Zsuzsanna
társadalombiztosítási szakértő

A fejlesztési tartalék adózási következményei. Példákkal

Cikkünkben ezúttal az evaalanyról, a katar, illetve a kiva szerinti adózást alkalmazó adóalanyról és mikrogazdálkodói beszámolót készítő vállalkozásnál felmerülő fejlesztési tartalékkal kapcsolatos kérdéseket taglaljuk.

Eva, katar, kiva

Fejlesztési tartalékot az evaalany, a katar vagy kiva szerinti adózást alkalmazó adóalany nem képezhet. Ha azonban a felsorolt adózási módok alkalmazása előtt egyéni vállalkozóként nyilvántartásba vett vagy társasági adóalanyként képzett fejlesztési tartalékot, és ezzel még rendelkezik az adózási mód választásakor, akkor adózására a következő speciális előírások vonatkoznak.

Az egyéni vállalkozó az áttérést megelőző időszakra történő elszámolás során a tevékenység megszüntetésére vonatkozó előírásokat köteles alkalmazni, azzal az eltéréssel, hogy a fejlesztési tartalék nyilvántartott összege akkor vezethető ki a nyilvántartásból, ha nyilvántartásba vételének évében és az azt követő három adóév során kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszköz nem ingyenes megszerzése vagy előállítása érdekében beruházási, felújítási kiadás(ok)at teljesít. Ha nem így jár el (azaz beruházás nélkül szüneti meg a nyilvántartást), akkor az említett

adóalanyiság időszaka alatt, a kivezetést követő 30 napon belül meg kell fizetni:

a) a kivezetett rész után a nyilvántartásba vétel adóévében hatályos rendelkezések szerinti mértékkel a vállalkozói személyi jövedelemadót, valamint

b) a kivezetett résznek az a) pont szerinti vállalkozói személyi jövedelemadót meghaladó része után a vállalkozói osztalék alap utáni adót, továbbá

c) a késedelmi pótlékot.

Az egyéni vállalkozó a fejlesztési tartalék nyilvántartásba vétele évét követő harmadik adóév végéig nyilvántartásban maradt része után az adókat ezen adóévet követő adóév első hónapja utolsó napjáig állapítja meg, és ekkor késedelmi pótlékkal növelten megfizeti.

A késedelmi pótlékot a nyilvántartásba vett fejlesztési tartalékot tájékoztató adatként tartalmazó adóbevallás benyújtása esedékességének napját követő naptól a nem beruházási célra történő kivezetés napjáig, illetve a nyilvántartásba vétel évét követő negyedik adóév első napjáig kell felszámítani, és az említett napot követő első adóbevallásban kell bevallani.

Az egyéni vállalkozónak a fejlesztési tartalék-nyilvántartást sajátos adóalanyként is vezetni kell, méghozzá úgy, hogy abból megállapítható(ak) legyen(ek) a kivezetett összeg(ek), valamint a kivezetés(ek) alapjául szolgáló kiadás(ok) teljesítésének időpontja(i) és összege(i), illetve a kivezetés(ek) miatt fizetendő adó és késedelmi pótlék összege.

A társaságiadó-alany az említett adózási módokra történő áttéréskor a társasági adóval a jogutód nélküli megszűnés szabályai szerint számol el azzal, hogy – többek között – dönthet úgy, hogy a fejlesztési tartalék nyilvántartott összege miatt (ha ez a képzést követő negyedik adóéven belül következik be) az adót nem fizeti meg. Ugyanakkor

■ az adózási mód választására történő áttérést megelőző adóévében fejlesztési tartalékot nem képezhet, mivel a Tao 16. §

(7) bekezdése szerint jogutód nélküli megszűnésnek minősül, ha az adózó bármely okból kikerül a Tao. hatálya alól és a jogutód nélküli megszűnés adóévében fejlesztési tartalék már nem képezhető [Tao. 16. § (1) bekezdés a) pont], illetve

■ aki élt azzal a lehetőséggel, hogy a leköltött tartalék után a jogutód nélküli megszűnéskor nem fizeti meg az adót, akkor a feltételeknek a választott adózási mód alatt kell megfelelnie, és ha ez nem történik meg, akkor a társasági adót az esemény bekövetkezését követő 30 napon belül, ha a képzést követő negyedik adóév végéig nem történik felhasználás, akkor a negyedik adóévet követő év első hónapjának utolsó napjáig (azaz január 31-éig) kell megfizetni késedelmi pótlékkal növelten. A bevallási kötelezettségnek pedig az adókötelezettség keletkezését kiváltó esemény évéről benyújtott bevallásában kell eleget tenni. Az előírások alkalmazásakor figyelemmel kell lenni arra, hogy az említett adózási módokra való áttéréssel új adóév kezdődik.

Fejlesztési tartalék felhasználása mikrogazdálkodói beszámolót készítőnél

Az adózók részéről felmerült, hogy képezhet-e fejlesztési tartalékot a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolót [mikrogazdálkodói beszámoló] készítő adózó, akinek az évenként elszámolandó értékcsökkenés meghatározása során a társasági adó megállapításánál figyelembe vett leírási kulcsokat kell alkalmaznia a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolóról szóló 398/2012. (XII. 20.) kormányrendelet 8. § (5), bekezdése szerint.

Ha ugyanis fejlesztési tartalék a beruházás fedezete, akkor az így üzembe helyezett tárgyi eszközre már nem számolható el értékcsökkenési leírás a Tao. szerint, ezért értelmezni szükséges, hogy mi lehet ilyenkor az eredmény terhére elszámolt értékcsökkenés. Illetve felmerült, hogy a fejlesztési tartalék nem használható fel beruházásra. ►

Rendelje meg most kedvezményesen a HVG 2015-ös adókülönszámát!

4750 forint helyett most **3950 forint!**

Az NGM és a NAV álláspontja szerint a fejlesztési tartalék képzésének és felhasználásnak nincs jogszabályi akadálya a mikrogazdálkodói beszámolót készítőknek sem. Ekkor is úgy kell meghatározni az eredmény terhére elszámolandó értékcsökkenést, mintha nem lett volna tartalékképzés, felhasználás.

Példák

1. Ha az adózó a fejlesztési tartalékból 500 ezer forintot oldott fel egy 2014. június 1-jén beszerzett 1 millió 200 ezer forint bekerülési értékű gép beszerzéséhez, amely gépet ezen a napon üzembe is helyezett, akkor az adózónak a Tao. 1-2. számú melléklete alapján el kell döntenie, hogy milyen leírási mértéket alkalmaz.

a) Ha az adózó úgy dönt, hogy a Tao. szerinti 50 százalékos leírási kulcsot alkalmaz, a számvitelben elszámolt értékcsökkenés és az adózás előtti eredményt növelő tétel:

- a 2014. évben $[(1200 \times 0,5) : 365 \times 214] = 477$ ezer forint,
- a 2015. évben $[1200 \times 0,5] = 600$ ezer forint,
- a 2016. évben $(1200 - 477 - 600) = 123$ ezer forint.

Adózás előtti eredményt csökkentő tételként a tárgyi eszköz üzembe helyezésétől összesen $(1200 - 500) = 700$ ezer forint vehető figyelembe, a következők szerint:

- a 2014. évben $[(1200 \times 0,5) : 365 \times 214] = 477$ ezer forint,
- a 2015. évben $(700 - 477) = 223$ ezer forint,
- a 2016. évben 0 forint.

b) Ha az adózó úgy dönt, hogy a Tao. szerinti 14,5 százalékos leírási kulcsot alkalmaz, a számvitelben elszámolt értékcsökkenés és az adózás előtti eredményt növelő tétel:

- a 2014. évben $[(1200 \times 0,145) : 365 \times 214] = 102$ ezer forint
- a 2015. évben $(1200 \times 0,145) = 174$ ezer forint,
- a 2016. évben $(1200 \times 0,145) = 174$ ezer forint,
- a 2017. évben $(1200 \times 0,145) = 174$ ezer forint.
- a 2018. évben $(1200 \times 0,145) = 174$ ezer forint.
- a 2019. évben $(1200 \times 0,145) = 174$ ezer forint.
- a 2020. évben $(1200 \times 0,145) = 174$ ezer forint.
- a 2021. évben $[1200 - (174 \times 6) - 102] = 54$ ezer forint.

Adózás előtti eredményt csökkentő tételként a tárgyi eszköz üzembe helyezésétől összesen $(1200 - 500) = 700$ ezer forint vehető figyelembe, a következők szerint:

- a 2014. évben $[(1200 \times 0,145) : 365 \times 214] = 102$ ezer forint,
- a 2015. évben $[1200 \times 0,145] = 174$ ezer forint,
- a 2016. évben $(1200 \times 0,145) = 174$ ezer forint,
- a 2017. évben $(1200 \times 0,145) = 174$ ezer forint.
- a 2018. évben $[700 - (3 \times 174) - 102] = 76$ ezer forint.
- a 2019. évtől 0 forint.

2. Ha az adózó teljes egészében fejlesztési tartalékból szerzett be 2014. június 1-jén (és e napon üzembe is helyezett) egy 1 millió 200 ezer forint bekerülési értékű gépet, akkor is döntenie kell arról, hogy milyen mértékű értékcsökkenési leírást alkalmazna. Ha úgy dönt, hogy 50 százalékos vagy 14,5 százalékos leírási kulcsot alkalmaz, akkor a számvitelben elszámolt értékcsökkenés és az adózás előtti eredményt növelő tétel azonos az 1. példában bemutatottakkal.

Adózás előtti eredményt csökkentő tétel viszont ez esetben az üzembe helyezéstől nem érvényesíthető, mivel a teljes összeg levonása megtörtént a fejlesztésitartalék képzés adóévében.

Pölöskei Pálné
okleveles könyvvizsgáló

Veszélyes szülői kölcsönre hivatkozni vagyonosodási vizsgálatnál

Rendre felmerülő kérdés, hogy elfogadjuk-e az adóhatóság egy vagyonosodási vizsgálatban a szülői kölcsönre hivatkozást. Milyen feltételeket vizsgál a hatóság? Lehet-e kölcsönadó a nagyszülő? Fianszírozhatta-e a szülő a megvásárolt ingatlant? Vizsgálható-e ilyen esetben a kölcsönadó szülő?

Magyarországon az a feltevés, hogy a szülő vásárolja az ingatlant, nem is áll olyan messze az igazságtól, ahogy az sem, hogy a szülők igen sokszor nyújtanak kölcsönt vagy adnak pénzajándékot a gyermeknek. Vagyonosodási vizsgálat során azonban az adózónak kell bizonyítania, hogy a szülők ténylegesen kölcsönadtak a gyermeküknek.

Nyilatkozattétel és tanúvallomás a szülőtől
Amennyiben az adózó a vagyongyarapodási vizsgálat esetén arra hivatkozik, hogy a megvásárolt ingatlan fedezetét a szüleitől vagy a nagyszüleitől kapta, az adóhatóság nyilatkozattételre szólítja fel a kölcsön-

adóként megnevezett személyeket. Mind a kölcsönadónak, mind a kölcsönvevőnek ugyanolyan nyilatkozatot kell tenniük arról, hogy mikor, hol, ki előtt adták át a kölcsönt, azt milyen pénznemben nyújtották, ha nem forintban adták, akkor hol és milyen formában váltották át.

Ha az egyikőjük rosszul nyilatkozik, vagy akár rosszul emlékszik vissza, a NAV nem fogja elfogadni a kölcsönnyújtást. Nyilatkozatot lehet tenni szóban és írásban, azonban az adóhatóság soha nem hagyja ki azt a lehetőséget, hogy a szülőt tanúként idézze meg.

A vagyonosodási vizsgálat alanya mondhatja, hogy nem kíván az adóhatóság előtt megjelenni vagy nyilatkozatot tenni, azonban a tanú megjelenése – mint bármilyen más eljárás során – kötelező, ahogy az igazmondásra is figyelmezteti a revizor. A tanúvallomás megtagadható, ha a tanú az ügyfelek valamelyikének hozzátartozója (Ket. 53. § 2004. évi CXII. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól), de ha az adózó szülője nem tesz megfelelő tanúvallomást, megnehezíti a gyermek vagyonosodási vizsgálatának pozitív kimenetelét.

Az adózás rendjéről szóló törvény (Art.) 48. § (1) bekezdése szerint az adóhatóság az adózót, illetve az adózónak nem minősülő magánszemélyt – a vele szerződéses kapcsolatban állt vagy álló adózók adókötelezettségének, adóalapjának, adókedvezményének, adójának vagy költségvetési támogatásának megállapítása, ellenőrzése, illetve az adóhatóság törvényben meghatározott eljárásának lefolytatása érdekében – felhívásban nyilatkozattételre kötelezheti az általa ismert, illetve nyilvántartásában szereplő adatról, tényről, körülményről.

Amennyiben a szülő, nagyszülő adóbevallásából, bankszámláiból, ingatlan eladásából vagy más hiteles módon egyértelműen, teljes bizonyossággal bizonyítható, hogy tudott kölcsönt nyújtani a gyermekének, akkor az adóhatóság nem fogja a szülőt is vizsgálat alá vonni, azonban ez ritka eset. Természetesen nem elegendő bizonyítani, hogy a nagymama eladott egy ingatlant, azt is bizonyítani kell, hogy azt nem költötte el másra.

Az sem elegendő, hogy a bankszámlán volt elég pénz, hiszen azt is bizonyítani kell, hogy azt a kölcsönadó a kölcsönnyújtás előtt felvette. Mint ahogy az is kevés bizonyíték, hogy szabad felhasználású kölcsönt vett fel, mert azt is bizonyítani kell, hogy azt a kölcsönnyújtásra fordította.

Az, hogy a szülőt ne vizsgálja az adóhatóság, általában csak akkor kerülhet

el, ha a vagyonosodási vizsgálat alanya a rövidebb, egyes adókötelezettségek vizsgálata alatt teljes körűen bizonyítani tudja – például egyértelmű bankszámlakivonatokkal –, hogy a kölcsönt megkapta, és azt az ingatlanvásárlás előtt az adózó felvette vagy átutalta a vételárra. Itt azt is bizonyítani kell, hogy a szülő ezt adózott forrásból szerezte, máskülönben rá is vagyonosodási vizsgálat vár.

Amennyiben a szülő kiskorú gyermek nevére vesz egy ingatlant, az adókötelezettséget a szülőnél fogják megállapítani, hiszen a gyermeknek még nincs keresete, így vagyona sincs (néhány ritka példától eltekintve).

A NAV majdnem minden esetben vizsgálja a kölcsönadót

Az adóhatósági gyakorlat szerint, amint az adózó lenyilatkozza vagy a szerződését bemutatja arról, hogy a kérdéses összeget a szüleitől kapta, a szülő azonnal kap egy vagyonosodási vizsgálatot (kapcsolódó vizsgálat). Ez akkor kerülhet el, ha a szülő adóbevallása, illetve a nála korábban végzett ellenőrzés eredménye azt támasztotta alá, hogy volt akkora jövedelme, amelyből kölcsönadhatott. A szülő vizsgálata során lekérlik a bankszámláit, autó- és ingatlanvásárlásait, megvizsgálják a társaságokat, ahol tulajdonos, azaz ugyanolyan vizsgálaton kell keresztülmennie, mint a gyermeknek.

Az Art. 98. § (1) bekezdése kimondja, hogy „az adóellenőr az ellenőrzés során h) az adózóval szerződéses kapcsolatban álló más adózónál kapcsolódó vizsgálatot végezhet”.

Kapcsolódó vizsgálat (Art. 92. § 11. bekezdése): „Ha az adóhatóság az adózó ellenőrzése során a tényállás tisztázása érdekében más adózó ellenőrzését rendeli el (kapcsolódó vizsgálat), a kapcsolódó vizsgálat időtartama az ellenőrzés határidejébe nem számít bele. A kapcsolódó vizsgálatról egy tekintet alá esik az adózónál vagy a vele szerződéses kapcsolatban állt vagy álló adózónál már folyamatban lévő ellenőrzés, ha annak eredménye a tényállás tisztázásához szükséges.

Az adóhatóság a kapcsolódó vizsgálat időtartama alatt az ellenőrzést folytathatja. Ha a kapcsolódó vizsgálat során beszerzett adatok, bizonyítékok alapján az alapügy tényállása a kapcsolódó vizsgálatról érintett körben tisztázott, az ellenőrzés a kapcsolódó vizsgálat befejezésétől függetlenül lezárható. Az adóhatóság az adózót a kapcsolódó vizsgálat kezdő és befejező időpontjáról értesíti.

A kapcsolódó vizsgálatról egy tekintet alá eső ellenőrzés esetén a kapcsolódó vizsgálat kezdő napjának az ellenőrzési határidő szüneteléséről szóló értesítés postára adásának, a postai kézbesítés mellőzése esetén az értesítés átadásának napját kell tekinteni. Ha a kapcsolódó vizsgálat során beszerzett adatok, bizonyítékok alapján az ellenőrzés lezárására a kapcsolódó vizsgálat befejezését megelőzően kerül sor, a kapcsolódó vizsgálat befejező időpontjának a beszerzett adatok, bizonyítékok rendelkezésre állásáról szóló értesítés postára adásának, a postai kézbesítés mellőzése esetén az értesítés átadásának napját kell tekinteni.”

Becslés

Ha az adóhatóság megállapítása szerint az adózó vagyongyarapodásával vagy az életvitelére fordított kiadásokkal nincs arányban az adómentes, a bevallott és a bevallási kötelezettség alá nem eső, de megszerzett jövedelmének együttes összege, az adóhatóság az adó alapját is becsléssel állapítja meg.

Itt fel szeretnénk hívni a figyelmet, hogy az adóhatóság a kölcsönadónál is megállapíthatja az adóhiányt. Így tehát, ha például egy keresőképes, de fiatal – tegyük fel: 19 éves – adózó ingatlanvásárlását vizsgálja az adóhatóság, és bizonyíthatóan a szülő vásárolta neki az ingatlant az adózatlan jövedelméből (például a szülő bankszámlájáról történtek az utalások), akkor az adóhiányt a szülőnél fogják megállapítani.

Az Art. 108. § (9) bekezdése szerint a becslés alapján számított adóalapból, költségvetési támogatás alapjától való eltérést az adózó hitelt érdemlő adatokkal bizonyíthatja. Ha az adózó ezen bizonyítás körében más adózót is érintő szerződéses kapcsolatra vagy egyéb ügyletre hivatkozik, az adóhatóság az érintett más adózónál – ha az adózó állítását az adózó bevallása, az érintett más adózó bevallása, illetve a nála korábban végzett ellenőrzés eredménye nem támasztja alá, és az ellenőrzés elrendelését a törvény egyéb rendelkezése nem zárja ki – a kapcsolódó vizsgálatot haladéktalanul elrendeli, és – a feltételek fennállása esetén – a kapcsolódó vizsgálat során a becslés szabályait alkalmazza.

A törvény 109. § (1) bekezdése kimondja, hogy ha az adóhatóság megállapítása szerint az adózó vagyongyarapodásával vagy az életvitelére fordított kiadásokkal nincs arányban az adómentes, a bevallott és a bevallási kötelezettség alá nem eső, de megszerzett jövedelmének együttes összege, az adóhatóság az adó alapját is becsléssel állapítja meg. Ez esetben – figyelemmel az ismert és adóztatott jövedelmekre is – az

adóhatóságnak azt kell megbecsülnie, hogy a vagyongyarapodás és az életvitel fedezetül a magánszemélynek milyen összegű jövedelemre volt szüksége.

Szülői kölcsön a párnacihából

Miért ne lehetne a szülőnek tíz-húsz évvel korábban keletkezett jövedelme a párnacihában? Lehet, azonban a NAV ezt más bizonyítékok hiányában nem fogadja el. Ha a szülő 15 évvel ezelőtt eladott ingatlanból adott kölcsön 2 éve a gyermeknek úgy, hogy annak fedezetét semmilyen bizonyíték (például bankszámla) nem alapozza meg, a lottó ötössel egyenlő az esélye annak, hogy ezt a hivatkozást elfogadja az adóhatóság. Magyarországon nagy hagyománya van az otthon tartott pénznek, azonban ezt a tényt semmilyen bizonyítékokkal nem lehet alátámasztani, a tanúk pedig ilyenkor kevésnek bizonyulnak.

Ugyanígy, ha a nagymamának az utóbbi 10 évben más jövedelme nem volt, csak a nyugdíja, nehezen elhíhet, hogy 2 éve vásárolt az unokájának egy több milliós ingatlant az otthon összekuporgatott vagyonából.

Összefoglalva: az adóhatóságot csak teljes körű bizonyítékokkal, szaksterű nyilatkozatokkal és tanúvallomásokkal lehet meggyőzni, bemondásra keletkezett, évtizedekkel ezelőtti jövedelmekkel nem.

**dr. Szeiler Nikolett ügyvéd,
adótanácsadó**

Itt a törvénymódosítás! 900 ezer forint plusz a háromgyermekes élettársaknak

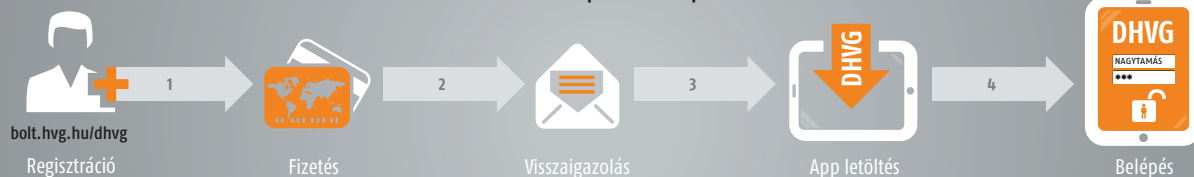
A házastársakkal azonos mértékű családi kedvezményt érvényesíthetnek a jövőben a több gyermeket élettársi kapcsolatban nevelők – az erre vonatkozó indítványt a költségvetési salátatörvényhez benyújtott összeggő módosító javaslatban fedeztük fel. Pirruszi győzelem született, az érintett családok zömének ugyanis még egy évig kell várnia, hogy több adókedvezményt vehessenek igénybe, ráadásul az élettársaknak papíron is össze kell kötniük az életüket.

Az Alkotmánybíróság (Ab) – az alapvető jogok biztosa indítványára – megvizsgálta a családi pótlékra jogosultság feltételeit, és határozatban megállapította, hogy az Országgyűlés mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet idézett elő azzal, hogy a családok támogatásáról szóló tör-

HVG - ELŐFIZETÉS DIGITÁLISAN IS!

Előfizetés lépésről lépésre:

bolt.hvg.hu/dhvg

vény (Cst.) nem veszi kellő módon figyelembe a gyermekek érdekeit. A családi pótlék mértékét ugyanis az azonos szabályozási csoportba tartozó gyermekeknel eltérően állapítja meg aszerint, hogy szüleik házasságban vagy élettársi kapcsolatban élnek-e.

Az alaptörvény-ellenes megkülönböztetés megszüntetése érdekében az Ab fel szólította az Országgyűlést, hogy 2014. december 31-éig teremtsen meg annak a lehetőségét, hogy azok után a közös háztartásban, együtt nevelt gyermekek után, akik egymásnak nem vér szerinti testvérei, azonos mértékű családi pótlék járjon akkor is, ha az őket nevelő szülők házasságban, illetve élettársi kapcsolatban élnek egymással.

A Cst. eddig hatályos rendelkezései alapján az egymás gyermekeit közösen nevelő élettársak külön-külön csak a saját és a közös gyermekek, személyek lélekszáma szerint jogosultak családi pótlékra, így a családi kedvezményre is, aminek következtében éves szinten akár több százezer forint hátrány éri őket a házaspárokhöz képest. Például, ha az élettársaknak egy közös gyermeke és külön-külön egy-egy nem közös gyermeke van, mindegyikük két-két gyermek után jogosult családi pótlékra és családi kedvezményre, mert nem számítanak háromgyerekes családnak.

Ez a családi adózás szempontjából azt jelenti, hogy gyermekenként havi 10 ezer forint családi kedvezményre jogosultak, ráadásul az évközi kifizetéseknel csak a közös gyermekre tekintettel járó összeget érvényesíthetik közösen. Igaz ugyan, hogy ha egyedülállónak vallják magukat, akkor magasabb összegű családi pótlékra jogosultak, de még így is közel 900 ezer forinttal kevesebb a család éves jövedelme, mintha a szülők házasságot kötöttek volna, és 3x33 ezer forint családi kedvezményt tudnának érvényesíteni (feltéve, hogy van ehhez elegendő jövedelmük).

A Cst. 7. § (1) bekezdése a) pontjának a véghírjában benyújtott módosítása akként szünteti meg az alaptörvény-ellenes helyzetet, hogy családi pótlékra (nevelési ellátásra, iskoláztatási támogatásra) jogosult lehet a szülővel együtt élő élettárs is. Ennek azonban szigorú feltételei vannak. Először is az ellátással érintett gyermekkel közös lakó- vagy tartózkodási hellyel kell rendelkezni.

További elvárás, hogy az jogosult az élettársa gyermeke után családi pótlékra, aki a szülővel élettársként legalább egy éve szerepel az Élettársi Nyilatkozatok Nyilvántartásában (ENYER) vagy a szülővel fennálló élettársi kapcsolatát az ellátás megállapítására irányuló kérelmet legalább egy évvel megelőzően kiállított közokirattal igazolja.

Az új szabály azokat az élettársakat, akik ennek a feltételnek már most megfelelnek, 2015. január 1-jétől kétségtelenül azonos helyzetbe hozza a házasságban élőkkel. Ám akik majd csak ezután rögzítik az előzőek szerint az élettársi kapcsolatukat, egy évig alacsonyabb összegű családi pótlékra lesznek jogosultak (mivel már nem minősülnek majd egyedülállónak), és a családi kedvezményre egy évig még továbbra is csak a saját és a közös gyermekek után lesznek jogosultak.

Az egy közös és kettő nem közös gyermeket nevelő élettársak például 2015-ben az eddighez képest is havi 4500 forint veszteség árán érhetik el 2016-ra a háromgyermekes családokat megillető családi pótlékot, családi kedvezményt, feltéve, hogy haladéktalanul felkeresik a legközelebbi közjegyzőt kapcsolatuk nyilvántartásba vétele vagy közokiratba foglalása végett (természetesen néhány ezer forintot ezért is fizetni kell).

Az ENYER-be történő felvételt, illetve a közokiratba foglalást állampolgárságától függetlenül, személyesen megjelenve két – különböző vagy akár azonos nemű – személy közösen kérheti a közjegyzőtől, míg a megszűnéséről szóló nyilatkozatot bármelyik fél egyedül is kérheti. A közjegyző – általános kioktatási kötelezettsége keretében – a nyilatkozat megtétele előtt az élettársakat tájékoztatja, hogy mi tekintendő élettársi kapcsolatnak, az hogyan keletkezik, hogyan szűnik meg, és milyen családjogi, vagyoni jogi és öröklési jogi következményekkel jár.

Az ENYER-be történő regisztrálás és a közjegyzői okiratba foglalt élettársi nyilatkozat között az a különbség, hogy az ENYER a regisztrálás napjától folyamatosan és közhitelesen tanúsítja az élettársi kapcsolat fennállását, míg a közjegyzői okiratban a felek nyilatkozhatnak arról is, hogy egy korábbi időpont óta áll fenn közöttük az élettársi kapcsolat (bár ez utóbbinak az új rendelkezés szempontjából nincs jelentősége, mivel az egyéves várakozási időt a közokirat kiállításától kell számítani).

A közjegyző kérelemre bármikor tanúsítványt állíthat ki az élettársi nyilvántartásban szereplő személy számára az élettársi nyilvántartásban szereplő adatainak igazolása céljából, illetve az élettársi nyilvántartásban nem szereplő személy számára arról, hogy nem szerepel az élettársi nyilvántartásban. A nyilvántartás az adatokat a bejegyzés időpontjától számított 100 évig tartalmazza.

Surányi Imréné

AJÁNLÓK:

Ingatlan-bérbeadás áfásan vagy áfamentesen? Most kell dönteni

Az ingatlant bérbeadó vagy értékesítő cégeknél fontos határidő december 31-e: eddig változtatható meg a korábbi döntés, hogy a társaság áfásan vagy áfamentesen végzi-e tevékenységét. E határidő elmulasztása esetén menedék lehet az úgynevezett kijavítási kérelem.

Az ingatlan-bérbeadás főszabály szerint áfamentesen számlázandó tevékenység. Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: áfa-törvény) 88. §-a alapján azonban lehetőség van arra, hogy az általános forgalmi adó alanya az egyes, főszabályként adómentes, ingatlanértékesítési, -bérbeadási ügyleteire az adómentesség helyett adófizetési kötelezettséget válasszon. Ebben az esetben az adó alapjárára a 82. § (1) bekezdésében említett általános adómérték alkalmazandó. Az az adóalany, aki (amely) élt e választási jogával, attól a választása évét követő ötödik naptári év végéig nem térhet el.

Gyakori, hogy az adózók nem jelentik be az adóhatóság részére, hogy adómentesség helyett adókötelezettséget választanak, vagy éppen fordítva, elfelejtik bejelenteni – miután 5 év eltelt –, hogy már nem adókötelezen kívánják számlázni ingatlan-bérbeadási tevékenységüket. Nézzük meg, milyen problémák adódhatnak ebből!

Első példánkban az adózó adásvételi szerződéssel megvásárolt egy ingatlant. Az ingatlant bérbe adta. Az adózónak kizárólag ingatlan-bérbeadásból származott bevétele. Analitikus nyilvántartásában és áfabevallásában adólevonással járó adómentes belföldi értékesítésként tüntette fel az ingatlan bérleti díjáról kiállított számlákat.

Az adóhatóság az adózónál áfa adónemre bevallások utólagos vizsgálatára irányuló, pénzüsszeg kiutalása előtti ellenőrzést végzett. A revízió eredményeként az adózó terhére a bevalláshoz képest áfakülönbözetet állapított meg, amelyet jogosulatlan visszaigénylésnek minősített és adóbírságot szabott ki. Az adóhatóság nem fogadta el a számla szerinti adót levonhatóként.

Az adóhatóság a határozatát azzal indokolta, hogy az adómentes tevékenységhez kapcsolódó beszerzések adótartamát az adózó nem vonhatja le. Adózó a tevékenységének megkezdésével egyidejűleg a cég-bírószághoz történő bejelentkezése során ►

nem nyilatkozott arról, hogy az ingatlan bérbeadása kapcsán speciális adózási módot, azaz az adókötelessé tételt választja, ezért az ingatlan bérbeadása adómentes tevékenység.

**dr. Szeiler Nikolett ügyvéd,
adótanácsadó**

A teljes cikket elolvashatja itt!

<http://adozona.hu/afa/Ingatlanberbeadas>

Követelés eladása, vásárlása, zálog: így kell elszámolni

Veszteséggel vagy nyereséggel tud túladni a vásárolt követelésen? Adósa pénz helyett más értékkel rendezné tartozását? Összefoglaltuk a követelésengedményezés és a zálogbiztosíték elszámolásának fontos szabályait.

Minden vállalkozás életében előfordulhat, hogy vásárol, illetve elad követelést, ő maga, illetve üzleti partnere nem tudja pénzzel rendezni tartozását. E témákhoz kapcsolódó olvasói kérdések készítettek bennünket az ilyen ügyletek elszámolásának bemutatására.

Egyik olvasónk a következőt kérdezte: „ha követelésengedményezéssel kapcsolatban egy kft. megvesz egy 1 millió forint értékű követelést 10 ezer forintért, akkor ezt hogyan kell könyvelni? A könyvekben 10 ezer forintként mutatható ki egyéb követelések között, és ha befolyik nagyobb összeg, akkor az a pénzügyi művelet egyéb bevétele?”

Először is érdemes utalni arra, hogy a vállalkozás a követelések között szereplő bármely eredeti követelését szerződés alapján eladhatja (engedményezheti) bármely más személynek. A követelés engedményezésének feltétele, hogy az adóst értesíteni kell arról, hogy a követelést engedményezték, ellenkező esetben az adósnak jogában áll az eredeti jogosult részére teljesíteni. A követelés engedményezésével a vevőt (az engedményest) ugyanazon jogok illetik meg, mint amelyek az eladót megillették a követeléssel kapcsolatban. A követelés lehet lejárt vagy le nem járt.

A vállalkozás nem a saját üzleti tevékenységéből keletkezett követelését, azaz vásárolt vagy más módon szerzett követelést nem értékesíthet üzletszerűen, erre csak

engedély birtokában van lehetősége. Mivel a kölcsönnyújtás – beleértve az előzőek szerinti faktoringot is – pénzügyi szolgáltatás, így azt csak pénzügyi intézmény (hitelintézet vagy pénzügyi vállalkozás) folytathatja rendszeresen, üzletszerűen. Az üzletszerűség azt jelenti, hogy a vállalkozás szándéka már a vásárláskor a követelés továbbadása volt, nem pedig a közben bekövetkező események terelték ebbe az irányba. Az üzletszerűség már egy követelés eladásánál is felmerülhet, nem feltétel az ismétlődő jelleg. Az előzőek alapján arra hívnám fel a figyelmet, hogy speciális szabályok vonatkoznak azokra a vállalkozásokra, amelyek a követelésengedményezéssel rendszeresen vagy üzletszerűen foglalkoznak.

**Szolnoki Béla adószakértő,
könyvvizsgáló**

A teljes cikket elolvashatja itt!

http://adozona.hu/szamvitel/Koveteles_eladasa

Alkalmi munkavállalók: amit szabad, és amit nem

Karácsony közeledtével egyre több Munkával találkozunk, a sétálóutcaikon ott voltak a finom ételeket, ajándékokat kínáló eladók. Cikkünk ehhez kapcsolódóan az egyszerűsített módon létesíthető munkaviszonnyról szól.

Egyszerűsített módon létesíthető munkaviszony mezőgazdasági, továbbá turisztikai idénymunkára vagy alkalmi munkára. Ezek lényege, hogy rövid tartamú, akár 1-2 napos munkaviszony is létrehozható egyszerű adminisztrációs kötelezettség, kedvező mértékű közteherviselési és rugalmas munkajogi szabályok betartása mellett.

A jelen esetben szóba jöhető turisztikai idénymunka a kereskedelemről szóló törvényben meghatározott kereskedelmi jellegű turisztikai szolgáltatási tevékenységet folytató munkáltatónál végzett idénymunka, feltéve, hogy azonos felek között a határozott időre szóló munkaviszony időtartama nem haladja meg egy naptári éven belül a 120 napot.

Az alkalmi munka a munkáltató és a munkavállaló között összesen legfeljebb 5 egymást követő naptári napig, és egy nap-

tári hónapon belül összesen legfeljebb 15 naptári napig, és egy naptári éven belül összesen legfeljebb 90 naptári napig létesített, határozott időre szóló munkaviszony.

Dr. Hajdu-Dudás Mária

A teljes cikket elolvashatja itt!

http://adozona.hu/munkajog/Mikulasok_arusok

Telephely, nem telephely: ez a nagy kérdés

A mindennapi gazdasági életben az egyik legnagyobb fejtörést sokszor az okozza, hogy egy – jellemzően külföldi – társaság tevékenységével kapcsolatban keletkezik-e egy adott tevékenység végzése telephelyet Magyarországon vagy nem. Alábbi cikkünkben bemutatjuk azokat a szempontokat, amelyek alapján egy tevékenység végzése magyarországi telephely létrejöttét eredményezi, illetve azokat, amelyek alapján nem keletkezik magyarországi telephely, valamint szó esik azokról az esetekről is, amikor a telephely keletkezését nem lehet egyértelműen eldönteni.

A telephely a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezményekben általában olyan állandó üzleti hely, amelyen keresztül a vállalkozás üzleti tevékenységét részben vagy egészen kifejteti.

Telephely különösen az OECD modelleget eredmény tükrében:

- az üzletvezetés helye;
- fiók;
- iroda;
- gyártelep;
- műhely;
- bánya, olaj- és gázlelőhely, kőfejtő stb.;
- építési kivitelezés, ha az időtartam több, mint 12 hónap.

A telephellyé minősítés időszaka a konkrét egyezményekben általában 6-24 hónapig tart.

Nem minősülnek telephelynek:

- a raktározás, kiállítás, kiszolgálás berendezései, készletei;
- olyan készletek, amelyeket más vállalkozás dolgoz fel;
- vásárlást vagy informálást szolgáló berendezések;

adózána

HA MOST FIZET ELŐ, RÉSZT VEHET AZ ADÓZÓNA ÚJÉVI JÁTÉKÁBAN, AHOL ÉRTÉKES NYEREMÉNYEK TALÁLNAK GAZDÁRA!

RENDELJEN 2015. MÁRCIUS 16-IG, ÉS EGYEN RÉSZT SORSOLÁSUNKON. ÚJ ELŐFIZETŐINK KÖZÜLT AZ ALÁBBI NYEREMÉNYEKET SORSOLJUK KI:

1 DB LENOVO LAPTOP

10 DB 10 000 FORINTOS KÖNYVTALVÁNY, AMELYET A HVG-KÖNYVEK OLDALON TUD LEVÁSÁROLNI.

ÚJÉVI NYEREMÉNYJÁTÉK

A SORSOLÁS IDŐPONTJA: 2015. MÁRCIUS 31. A NYERTESEK ÉRTESETÉSE: 2015. ÁPRILIS 3.

- reklámtevékenység, információadás, tudományos kutatás végzéséhez szükséges állandó berendezkedés, előkészítő, kiegészítő tevékenység;
- az előbbiek kombinációjára épülő tevékenység;
- alkusz, bizományos, más független képviselő útján kifejtett tevékenység bizonyos feltételek esetén.

Fontos megjegyezni, hogy a tulajdonosi költődés (ellenőrzés) még nem minősíti telephellyé az adott helyet. A modellegyezmény kommentárja a telephelyet az üzleti tevékenység olyan tartós színtereként határozza meg, melyből a tartósság, állandóság nem csak időbeli állandóságot jelent, hanem térbelit is. Az üzleti tevékenység helyszínének megjelölése pedig azt jelenti, hogy a vállalkozás a megjelölt helyszínen folytatja a tevékenységét.

Kneitner Lea okleveles és igazságügyi adószakértő

A teljes cikket elolvashatja itt!

http://adoza.hu/adozas_rendje/Telephely_nem

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK

Pénzmosás

Kérem, röviden foglalják össze, hogy egy egyéni vállalkozóként dolgozó könyvelőnek milyen feladatai vannak a pénzmosási törvénnyel kapcsolatban. Mit kell elkészítenie (szabályzat, jegyzőkönyv, azonosítás), mit és hova kell ezekből elküldenie? Az azonosításhoz szükséges adatlapmintát megtalálhatom valahol? Bocsánat, de nekem ez az egész téma lila köd. Köszönettel.

SAKÉRTŐNK VÁLASZA:

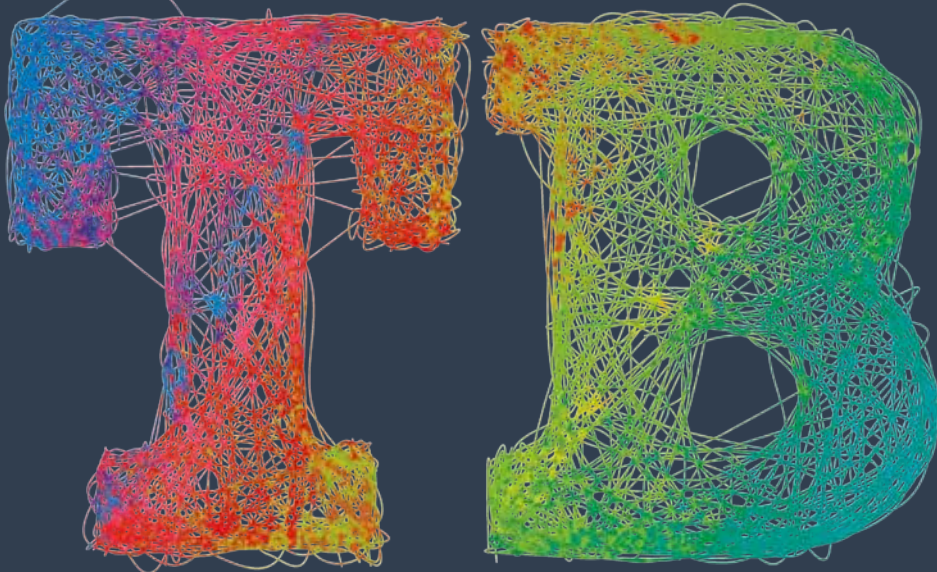
A 2013. évi LII. törvény módosította a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvényt. A módosítás 2013. július 1-jén lépett hatályba. A törvény hatálybalépését követő 45 napon belül a nemzetgazdasági miniszter egyetértésével elkészültek az új mintaszabályzatok, amelyek a www.nav.gov.hu/penzmosas honlapon kerültek közzétételre.

A törvénymódosítás következtében a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvényben meghatározott kötelezettségek körébe tartozó feladatok teljesítésére kialakított belső szabályzat átdolgozása ▶

hvg konferencia

TB-KONFERENCIA

Tudjon meg mindent a 2015-ös tb-változásokról!

JÁRULÉKSZABÁLYOK / EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÁSI JÁRULÉK / SZOCHO / CSALÁDI JÁRULÉKKEDVEZMÉNY

- dr. Radics Zsuzsanna, Adózána

ÖREGSÉGI NYUGDÍJSZABÁLYOK / KORHATÁR ELŐTTI NYUGDÍJ / MEGVÁLTOZOTT MUNKAKÉPESSÉGŰEK, ÉS MAGÁNNYUGDÍJPÉNZTÁRBÓL VISSZALÉPŐ TAGOK NYUGDÍJA

- dr. Hulák Zsuzsanna, EMMI

TÁPPÉNZ / THGYS/CSÉD / GYED / PÉNZBELI ELLÁTÁSOK VÁLTOZÁSAI

- dr. Bogdán Zsuzsanna, OEP

SAKKÉPZÉSI HOZZÁJÁRULÁS

- Széles Imre, Adózána

EARLY BIRD 30% KEDVEZMÉNY
2015. január 18-ig!*

Időpont: **2015. január 21.**
(12.30 - 17.00)

Részvételi díj

29 900 Ft +áfa / fő, amely tartalmazza a HVG TB 2015 című különszámot, valamint a vendéglátás díját.

Jelentkezés és részletes program: **konferencia.hvg.hu**

hvg szemináriumok & konferenciák

adózána

hvg

Gyakorlati kérdések - szakértői válaszok

vált szükségessé a 2013. évi LII. törvény hatálybalépését követő 90 napon belül (2013. szeptember 28-ig). Azon szolgáltatóknak, akik a tevékenységüket a módosítás hatálybalépése (2013. július 1-je) előtt kezdték meg és a Pénzmosás Elleni Információs Iroda – illetve jogelődje – által jóváhagyott szabállyal rendelkezőnek, az átdolgozást követően nem kellett megküldeniük újból a szabályzatot jóváhagyásra.

Míg azon szolgáltatóknak, akik a tevékenységüket 2013. július 1-je után kezdték meg, vagy korábban nem teljesítették az előző – korábbi – kötelezettségüket, a 2013. augusztus 15. után a NAV honlapján közzétett mintaszabályzat alapján az egyedi belső eljárási rendet és működési sajátosságokat figyelembe véve indokolt elkészíteniük szabályzatukat, amelyet jóváhagyásra meg kellett küldeni a Pénzmosás Elleni Információs Iroda részére.

A kapcsolódó szabályok ismeretéhez javasolom áttekinteni azt a tájékoztatást, amelyet a NAV Központi Hivatala Pénzmosás Elleni Információs Iroda tett közzé a könyvviteli, adószakértői, okleveles adószakértői, adótanácsadói tevékenységet, valamint ingatlanügylettel kapcsolatos tevékenységet folytató szolgáltatók számára.

Az előzőek figyelembevételével be kell jelenteni a kijelölt felelős személyt, valamint a szabályzat és törvény alapján rendelkezésre kell állni az ügyfelek azonosításáról szóló adatlapokkal és dokumentumokkal, valamint dokumentálni például az évente megtartott pénzmosási oktatást.

Szolnoki Béla, adószakértő, könyvvizsgáló

Szemüvegköltség elszámolása

Elszámolhatja-e az ügyvezető a szemüveg számláját, ha a dolgozó számítógéppel dolgozik egész nap, jegyzőkönyvet ír? Az áfatartalmát is levonásba helyezheti?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA:

Az irodai munkavégzéshez adott szemüveg adómentes elszámolásának igen szigorúak a feltételei, s emiatt a gyakorlatban csak egy szűk körben lehetséges. Ugyanez igaz az áfa levonhatóságára.

A személyi jövedelemadóról szóló törvény 1. számú mellékletének 8.8 pontja értelmében adómentesen adható a jogszabály által előírt használatra tekintettel juttatott védőeszköz, továbbá baleset- és egészségvédelmi eszköz.

A szemüvegjuttatáshoz kapcsolódó jogszabály az 50/1999 EüM rendelet, amelynek 5. §-a előírja, hogy ha a képernyő előtti mun-

kavégzés rendszeresen legalább napi 4 órán keresztül történik, a munkáltató köteles foglalkozás-egészségügyi orvoshoz küldeni munkavállalóit, látásvizsgálat céljából. Ezt a vizsgálatot még a képernyős munkavégzés megkezdése előtt kell elvégezni, majd ezt követően két évenként megismételni.

Ha a vizsgálat alapján szemüveg használatra indokolt vagy az egyébként használt szemüveg, kontaktlencse nem elegendő a munka elvégzéséhez, akkor a munkáltató kötelezően ellátja a munkavállalóját a minimálisan szükséges éleslátást biztosító szemüveggel (lencsével és kerettel).

Vagyis csakis akkor lehet adómentes az ilyen szemüvegjuttatás, ha az egyébként a hétköznapi életben használt szemüveg nem alkalmas a munka elvégzéséhez, ezért kifejezetten a munka elvégzése érdekében juttat a munkáltató ilyen szemüveget, a kötelező vizsgálat elvégzését követően.

Ha a fentiek szerint történik a szemüveg juttatása, akkor véleményem szerint az áfa levonásba helyezhető, annak ellenére is, hogy ingyenes a szemüveg átadása.

Az 50/1999 EüM rendelet 7. §-a ugyanis arra kötelezi a juttatót, hogy a szemüveg beszerzési árát nem terhelheti rá a munkavállalóra.

Az áfatörvény 67. § (2) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogyha az ellenértéket kötelező erővel jogszabály határozza meg, akkor a piaci árnál kisebb ellenérték is köthető. A nulla ellenértéket az a jogszabályhely nem tiltja, így az áfa levonásba helyezhető.

Ha azonban a szemüveg juttatása nem a fenti jogszabályok szerint történik, akkor az áfa levonása nem lehetséges, s ezen felül még a szemüvegjuttatás után személyi jövedelemadó és járulékok is terhelik a munkáltatót, melyek mértékét a munkabér adózására irányadó szabályok szerint kell megállapítani.

Szipszer Tamás adószakértő

Prevenációs szolgáltatás

Ha egy cég a dolgozóinak prevenációs felleggel életmód-tanácsadást rendel meg, az arról kapott számlát költségként tudja leírni vagy béren kívüli juttatásként kell számításba venni?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA:

Ha ezt a szolgáltatást a cég a szja-törvény 70. § (1a) bekezdése vagy (3) bekezdése b) pontjának első fordulata szerint nyújtja, annak 1,19-szeres értéke után 16 százalékos szja-t és 27 százalékos ehót kell fizetnie és személyi jellegű egyéb kifizetésként kell elszámol-

nia. A Tao. 3. számú mellékletének 3. pontja értelmében az így elszámolt összeg és az ahhoz kapcsolódó, törvényen alapuló, az államháztartás valamely alrendszere számára történő kötelező befizetés a Tao. 8. § (1) bekezdés d) pontjának alkalmazásában a vállalkozási tevékenység érdekében felmerülő költségnek minősül.

A szja-törvény hivatkozott rendelkezései:

„70. § (1a) Egyes meghatározott juttatásnak minősül:

a) a munkáltató által

aa) valamennyi munkavállaló (ideértve a munka törvénykönyvéről szóló törvény előírásai szerint a munkáltatóhoz kirendelt munkavállalót is), vagy

ab) az előbbiek és/vagy elhunyt munkavállaló közeli hozzátartozója, szakképző iskolai tanuló, kötelező szakmai gyakorlaton lévő hallgató, nyugdíjban részesülő magánszemély – ha nyugdíjazását megelőzően a munkáltatónál vagy annak jogelődjénél volt munkavállaló –, vagy

ac) az előbbiek és/vagy közeli hozzátartozóik

részére azonos feltételekkel és módon ingyenesen vagy kedvezményesen átadott termék, nyújtott szolgáltatás (kivéve a fogyasztásra kész étel vásárlására jogosító utalvány) révén juttatott adóköteles bevétel (ideértve azt az esetet is, ha a termék, a szolgáltatás azonos értékben meghatározott keret terhére valamennyi, az előzőekben említett, juttatásban részesülő magánszemély számára ugyanazon termék vagy szolgáltatáskörből azonos feltételekkel választható), feltéve, hogy a termék megszerzése (választása), illetve a szolgáltatás igénybevétele (választása) bármelyikük számára ténylegesen is elérhető;

b) a munkáltató által valamennyi munkavállaló (e rendelkezés alkalmazásában ideértve a munkáltatóhoz a munka törvénykönyvéről szóló törvény előírásai szerint kirendelt munkavállalót is) által megismerhető belső szabályzat (például kollektív szerződés, szervezeti és működési szabályzat, közszolgálati szabályzat stb.) alapján

ba) több munkavállaló, vagy

bb) az előbbiek és/vagy elhunyt munkavállaló közeli hozzátartozója, szakképző iskolai tanuló, kötelező szakmai gyakorlaton lévő hallgató, nyugdíjban részesülő magánszemély – ha nyugdíjazását megelőzően a munkáltatónál vagy annak jogelődjénél volt munkavállaló –, vagy

bc) az előbbiek és/vagy közeli hozzátartozóik

részére, azonos feltételekkel és módon ingyenesen vagy kedvezményesen átadott ►

termék, nyújtott szolgáltatás (kivéve a fogyasztásra kész étel vásárlására jogosító utalvány) révén juttatott adóköteles bevétel (ideértve azt az esetet is, ha a termék, a szolgáltatás azonos módszerrel meghatározott keret terhére választható), feltéve, hogy a juttatásra jogosultak körét a belső szabályzat nem egyénileg, hanem a munkakör, a beosztás, a munkaviszonyban eltöltött idő, az életkor vagy más – munkaköri feladattal kapcsolatos teljesítménytől nem függő – közös ismérv alapján határozza meg.”

„70. § (3) Egyes meghatározott juttatásnak minősül

b) az olyan ingyenes vagy kedvezményes termék, szolgáltatás révén juttatott adóköteles bevétel, amelynek igénybevétele egyidejűleg több magánszemély jogosult, és a kifizető – jóhiszemű eljárása ellenére – nem képes megállapítani az egyes magánszemélyek által megszerzett jövedelmet....”

Surányi Imréné adószakértő

Ügyvezetés járulékfizetés

Van egy evás bt., melynek jelenlegi kültagja, aki egyébként gyeden van (a gyermek elmúlt 1 éves) módosítaná a társasági szerződését. A jelenlegi kültag lenne a társaság beltagja, s egyben ügyvezetője, és a társaság tevékenységében személyesen közreműködné, de jövedelmet nem venne ki. Milyen járulékfizetési kötelezettséggel járna a változás? Illetve hogyan változna a járulékfizetés, ha ő lenne a beltag és az ügyvezető, de nem működne közre személyesen a társaság tevékenységében?

SAKÉRTÖNK VÁLASZA:

Az ügyvezető társadalombiztosítási szempontból az alábbi három jogviszonyban állhat:

- Munkaviszony
- Választott tisztségviselő (megbízás)
- Tagsági jogviszony

Munkaviszonyban ellátott ügyvezetői tevékenység.

Ez esetben a nyugdíjjárulék, az egészségbiztosítási- és munkaerőpiaci járulék alapja, valamint a társas vállalkozás által fizetendő szociális hozzájárulási adó alapja a munkaviszonyból származó jövedelem, amelynek napi 8 órás foglalkoztatás esetén el kell érnie legalább a minimálbért.

(Minimálbér: 2014-ben havi 101 500 forint, legalább középfokú végzettséget igénylő tevékenység esetén pedig a garantált bérminimum, azaz havi 118 000 forint – középfokú végzettségnek minősül a szakmunkás-iskola is.)

Ha az ügyvezetői feladatokat el lehet látni napi 8 óránál kevesebb időben, akkor a járulékfizetés, valamint a szociális hozzájárulási adó alapjául vett jövedelem lehet kevesebb a fentiekben meghatározott minimálbérnél. A részmunkaidős foglalkoztatás esetén a nyugdíjjárulék, az egészségbiztosítási- és munkaerőpiaci járulék és a szociális hozzájárulási adófizetés minimális alapja a részmunkaidővel arányosítottan csökken.

Tagi jogviszonyban, illetve választott tisztségviselői jogviszonyban ellátott ügyvezetői tevékenység.

Tagi jogviszonynak minősül, ha a tag tényleges, személyes közreműködés keretében látja el az ügyvezetést. Választott tisztségviselő tag: ha a tagot adott időtartamra – maximum 5 év – megválasztják ügyvezetőnek és a tag azt elfogadja.

A tagi ügyvezetőnek ez esetben a nyugdíjjárulék alapja havonta legalább a minimálbér, az egészségbiztosítási- és munkaerőpiaci járulék alapja havonta legalább a minimálbér másfélszerese. A biztosított ügyvezető után meg kell fizetni a szociális hozzájárulási adót is. A szociális hozzájárulási adó alapja legalább a minimálbér 112,5 százaléka.

dr. Radics Zsuzsanna tb-szakértő

Bánatpénz vagy kártérítés

Szeretném tudni, hogy a cégnek melyik előnyösebb: ha bánatpénzt, vagy ha kártérítést kap?

SAKÉRTÖNK VÁLASZA:

Az adott ügylet körülményei, a szerződő felek közt felmerült ellentét oka – és a Ptk. ennek megfelelő előírásai – határozzák meg azt, hogy a kérdésben említett jogintézmények közül melyikkel kell élni a helyzet rendezése érdekében.

A 2013. évi V. törvény (új Ptk.) a szerződésszegés általános szabályairól szóló fejezetében tárgyalja a szerződéstől való elállás (6:140.§.) – az ezzel összefüggésben a jogosultnak fizetett bánatpénz – szabályait.

A törvény biztosítja a szerződő felek szá-

mára a szerződéstől való elállás jogát – ez felbontja az adott szerződést –, ezzel összefüggésben az érintettek bánatpénz fizetésében is megállapodhatnak. Az a szerződő fél, aki bánatpénz fizetése ellenében a szerződéstől elállhat, az e nyilatkozatával a szerződésben vállalt kötelezettségétől is szabadulhat.

Az e jogcímen fizetett összeg tehát nem kártérítésre, hanem kártalanításra szolgál, figyelemmel arra, hogy az nem jogellenes (károkozás), hanem jogszerű magatartásért (elállás jogának gyakorlása) jár.

Abban az esetben, ha az a szerződő fél, aki/amely a vele szerződő másik fél ellátlási jogát ellenérték fejében elismeri, az az áfatörvény fogalmai szerint szolgáltatásra vállalt kötelezettséget: arra, hogy meghatározott pénzüsszeg (bánatpénz) fizetése ellenében nem követeli a másik fél szerződésből eredő kötelezettségének teljesítését. Tényleges szolgáltatásnyújtás akkor történik, ha a másik szerződő fél e jogot gyakorolja, vagyis eláll a szerződéstől (teljesítés időpontja). Ekkor a bánatpénz az áfatörvény hatálya alá (13. § (2) bekezdése b) pontja) tartozó szolgáltatásnyújtás ellenértéke és áfaköteles.

Ezzel szemben a kártérítés (Ptk. 6:518-6:534.§.) fizetésének alapja kizárólag jogellenes magatartás lehet, azaz polgári jogi szabályba vagy a felek szerződéses meg egyezésébe ütköző magatartás. Például a kötelezett késedelmesen teljesít, nem teljesít vagy más szerződésszegést követ el.

A kártérítés történhet pénzzel vagy az eredeti állapot helyreállításával. Az áfatörvény e két formát eltérően kezeli.

Ha a kár okozója a kárt pénzben téríti meg, akkor az adótörvény szerint nem beszélhetünk teljesítés ellenértékéről (9. § (2) bekezdése b) pont), így áfafizetési kötelezettség sem merülhet fel. Ekkor az e jogcímen fizetett összegről számlát sem kell kiállítani, az Szt. szabályainak megfelelő bizonylat kíséri az ügyletet.

Ellenben akkor, ha a károkozó az eredeti állapot helyreállításával rendezi a kárt – például megjavítja vagy javíttatja a hibás terméket –, az áfatörvény kategóriái szerint már szolgáltatásnyújtás történik (áfatörvény 13. §), és a károkozónak a szolgáltatásról áfát is tartalmazó számlát kell kiállítania.

Sinka Júlia adó és számviteli tanácsadó

Kiadó: Kiadja a HVG Kiadó Zrt.,

1037 Budapest, Montevideo utca 14. Telefon: (+36 1) 436-2001 (HVG központ), Fax: (+36 1) 436-2014, E-mail: adozona@adozona.hu

Termékmenedzser: Vörös Tünde

Felelős kiadó: Kékesi Zsuzsa, online divízióvezető